

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 16. An tributa solvi debent ex justitiâ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

liter, & mortaliter dum notabile damnum infert, ut capiendo feras magni pretii, vel multas, ita ut princeps, vel alii qui soli jus venandi habent, non possint tot capere, quod antea solebant, vel non æquè facillè, &c. Ita *Valentia, Lessius & alii*. quia tunc graviter lædit Jus principis: unde tenetur ad compensationem damni, si princeps eam curet, nec contentus sit, ut deprehensi pœnam luant.

Resp. V. Qui in loco publico prohibito, vel ad privatum pertinente venatur invito Domino, licet peccet, & teneatur resarcire damnum illatum; non tamen tenetur restituere feras captas, quæ libertate naturali fruebantur: quia ejusmodi feræ sunt primò occupantis, cum nullius sint; nisi tamen feræ libertate fruente lege aliqua ita addicantur principi, vel bono publico, ut non cedant in dominium capientium.

Q. 16. An tributa solvi debent ex justitia?

Not. Tributum hic late sumitur nempe pro eo omni, quod Principi, vel Reip. penditur, ut & statum, ac dignitatem suam tueri, & communibus necessitatibus, ac commodis prospicere possit. Unde hac voce continetur etiam vectigal, quod pro rebus in civitatem, vel Provinciam in vectis, vel ex ea a vectis exigitur, & vocatur etiam gabella.

Resp. Est obligatio justitiæ solvendi justa tributa, ac vectigalia. Est commun. sent.

Prob. I.

Prob. 1. ex Matth. 22. *Reddite quæ sunt Cesaris, Cesaris.* & ad Rom. 3. *Reddite omnibus debita: cui tributum, tributum, cui Vectigal, Vectigal.* 2. Quia ex justitia debentur Principi ratione sui officii, ac laboris pro Rep. & pacti saltem impliciti; suntque justa stipendia administrationis suæ ad ejus sustentationem, & subsidia necessaria ad onera publica sustinenda, ad pacem, tranquillitatem, ac Justitiam tuendam, Reip. pericula avertenda, &c. Principes enim ex officio tenentur subditorum felicitati, quieti, ac saluti diligenter consulere, justitiam per se, vel per suos præfectos, ac magistratus administrare, crimina avertere, punire, & coercere, subditos & eorum bona, ac Jura tueri, hostes arcere, item Religionem Catholicam tueri, ac promovere. Ut autem hæc præstare possint, tenentur populi tributa, ac vectigalia eis solvere, iisque parere. Hinc tributa iusta solvi debent antequam petantur, nisi ex consuetudine non solvantur ante petitionem, & ex communi sententia, teste Valentia, restituere debet, qui ea non solvit. Item non licet uti fraude ad vitandam gabellam, sed solvi debet saltem cum exigitur.

Imò etiam exteri tenentur vectigalia solvere: quia iustè iis imposita sunt, & sub hac tacita conditione admittuntur ad negotiandum; atque hoc onus compensatur per protectionem, ac securitatem, quam ibi habent, & per alia commoda, quæ ibi percipiunt.

A a 2

Ut

Ut autem tributa justa sint, non debent esse majora, quàm postulet principis sustentatio, consideratis statu, dignitate, ac ditione, & necessitas, vel magna Reip. utilitas. Nam hic est finis, ad quem ordinantur, & propter quem solum exigi possunt; ideòque non debent illum excedere. Quòd si Principes plus exigant ad superfluum luxum, ad prodigas largitiones, ad usus vanos, &c. Peccant contra Justitiam, & tenentur ad restitutionem. Quia non habent potestatem in personas, & facultates subditorum, nisi in ordine ad bonum commune, & suam sustentationem convenientem. Nam omnis potestas publica est solum ad bonum publicum instituta, ideòque non se extendit ultra illud, cum finis rei sit ejus mensura. Unde S. Thom. 2. 2. q. 66. a. 8. ad 3. ait: *Si aliquid principes indebite extorqueant, rapina est, sicut & latrocinium. Unde dicit Augustinus; remota justitiâ, quid sunt regna nisi magna latrocinia? ... Unde & ad restitutionem tenentur, sicut & latrones.* Debent quoque tributa exigi secundum proportionem facultatum singulorum, sic ut non alii plus, alii minus graventur, quàm justum sit.

Quòd si bonum commune postulet, ut nova & extraordinaria tributa imponantur ob causam publicam, in eam ex Justitia impendi debent, & causa cessante cessare.

Porro in dubio de Justitia tributorum, exsolvi debent. Quia in dubio Justitiæ debet

pra-

præsumi pro justo præcepto superioris possidentis Jus præcipiendi, & exigendi tributa, quod Jus est altius, & majus jure, quod habent subditi in bona, quæ possident. Præterea princeps sæpe habet causas justas occultas. Imò etiam si essent evidenter injusta sive extorto, sive ex parte, tamen solvenda sunt, cum exiguntur, ad vitandum scandalum, ac perturbationem publicam, ob quam causam quisque jure suo cedere debet.

Q. 17. *Quid dicendum de Decimis?*

Resp. Decimæ solvi debent ex Justitia & religione secundum receptam consuetudinem, & ad restitutionem tenentur, qui eas non solvunt integras, vel solum de deterioribus rebus. Constat 1. ex titulo de Decimis, ex Conc. Gener. Later. 2. Quod cap. 10. de Laicis decimas Ecclesiarum quoquo modo accipientibus ait. *Nisi Ecclesia reddiderint, sciant se sacrilegii crimen committere, & periculum damnationis aeternæ incurrere.* eadem autem est ratio de non solventibus, & sibi retinentibus; & ex Later. 4. cap. 53. & 54. item ex Trident. sess. 25. cap. 12. ibi. *Cum decimarum solutio debita sit Deo: & qui eas dare noluerint, aut dantes impediunt, res alienas invadunt.* 2. Quia sunt bona consecrata Deo, & debita ex justitia intuitu Religionis in sustentationem Ministrorum, qui habent Jus percipiendi sustentationem à populo, cum in ejus commodum occupati sint,